

НАПРЯМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ДО ДИРЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Баранов О.А.

*Консультативна рада з питань інформатизації
при Верховній Раді України
E-mail: mail@stc.gov.ua*

DIRECTIONS ADAPTATION OF UKRAINIAN LEGISLATION IN THE FIELD OF TELECOMMUNICATIONS TO THE DIRECTIVES OF THE EUROPEAN UNION

Showing the nature and content of work on adaptation of Ukrainian legislation to EU legislation in the field of electronic communications. Are the main directions of adaptation of the legislation. A brief description of the legal problems of adaptation.

Верховною Радою України ратифіковано «Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії и їхніми державами-членами, з іншої сторони» (далі - Угода) [1]. Сторони Угоди зобов'язуються забезпечувати поступову адаптацію законодавства України до *acquis* ЄС відповідно до напрямів, визначених у цій Угоді, і забезпечувати ефективне її виконання.

Одним з пріоритетних напрямів адаптації є законодавство про телекомунікації, або в термінах права Євросоюзу – законодавства про електронні комунікації. Законодавство Євросоюзу у сфері електронних комунікацій складається із наступних директив [2-5]:

Про загальні правові рамки для електронних комунікаційних мереж та послуг;

Про дозвіл електронних комунікаційних мереж та послуг;

Про доступ до з'єднання електронних комунікаційних мереж та пов'язаного обладнання;

Про універсальні послуги та права користувачів, які стосуються електронних комунікаційних мереж та послуг;

В 2009 році в ці директиви були внесені поправки відповідно до змін, що відбулися на ринку електронних комунікацій, та вимог суспільного життя в країнах Євросоюзу. В цілому, зазначені зміни були спрямовані на посилення лібералізації та конкуренції ринку електронних комунікацій, зміцнення правових механізмів захисту прав споживачів послуг електронних комунікацій, розширення номенклатури та якості послуг електронних комунікацій.

Євросоюз вбачає в ринку електронних комунікацій могутній потенціал для розвитку цифрової економіки, що знайшло відображення в стратегії розвитку цього регіону «Європа -2020». Значення ринку електронних комунікацій та інформаційних комп'ютерних технологій підкреслюється тим, що в зазначеній стратегії із семи основних напрямів один має назву «Цифровий порядок денний».

Адаптація українського законодавства повинна відбуватись за наступними основними тематичними напрямками.

Зміцнення інституціональної спроможності регуляторного органу. Мова йде про встановлення законодавчих та фінансових гарантій повної незалежності регулятора не тільки від ринку, але і від виконавчої влади. Посилення його можливостей до регуляторного впливу на суб'єктів ринку електронних комунікацій.

Лібералізація доступу на ринок електронних комунікацій. Українській економіці та суспільству конче необхідно суттєво зменшити бар'єри входження на ринок телекомунікацій, що бути мати наслідком значне збільшення суб'єктів надання послуг електронних комунікацій, що благотворно вплине на рівень конкуренції.

Універсальної послуги. Одним з головних завдань ринку телекомунікацій є забезпечення можливості для кожної особи по всій території держави за доступними цінами отримати гарантований набір послуг електронних комунікацій за встановленим рівнем якості. Такі послуги отримали назву універсальних. Законодавство повинно створити умови для забезпечення гарантій отримання універсальної послуги.

Доступ та взаємоз'єднання. Телекомунікації за визначенням функціонують в умовах з'єднання одних мереж з іншими. Тому правові умови повинні забезпечити різке зниження бар'єрів щодо взаємоз'єднання мереж електронних комунікацій, а також спільного використання їх ресурсів.

Розвиток конкуренції. В Євросоюзі, як і у всьому світі, конкуренцію вважають могутнім стимулятором розвитку будь-яких ринків. Для розвитку конкуренції на ринку електронних комунікацій повинні бути внесені зміни до національного законодавства щодо встановлення процедур визначення оптових та роздрібних послуг електронних комунікацій, визначення суб'єктів ринку із суттєвою ринковою перевагою. Встановлені відповідні повноваження регулятора щодо накладання певних обтяжень на діяльність таких суб'єктів.

Використання обмеженого радіочастотного ресурсу. Дуже гостро для національного ринку електронних комунікацій стоїть питання встановлення правових механізмів щодо підвищення ефективності використання радіочастотного ресурсу. Мова насамперед йде про запровадження механізмів рефармінгу, тобто введення вторинного ринку радіочастот. Крім

того, необхідно забезпечити законодавчі умови впровадження технологічної нейтральності для радіо технологій.

Висновки. Роботи з адаптації національного законодавства до європейського законодавства у сфері електронних комунікацій мають стратегічне значення для всіх секторів економіки держави для яких телекомунікації мають дуже важливе інфраструктурне значення і тому ми повинні провести їх на високому фаховому та організаційному рівні.

Література

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_(body).pdf)
2. Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive) [Электронный ресурс] / Европейский парламент и Совет. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002L0022:EN:HTML>
3. Directive 2002/19/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities (Access Directive) [Электронный ресурс] / Европейский парламент и Совет. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002L0019:EN:HTML>
4. Directive 2002/20/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on the authorisation of electronic communications networks and services (Authorization Directive) [Электронный ресурс] // Official Journal L 108 , 24/04/2002 P. 0021 – 0032. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002L0020:EN:HTML>
5. Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services [Электронный ресурс] (Framework Directive) / Европейский парламент и Совет. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2002:108:0033:0033:EN:PDF>
6. Directive 2009/136/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 amending Directive 2002/22/EC on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services, Directive 2002/58/EC concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector and Regulation (EC) No 2006/2004 on cooperation between national authorities responsible for the enforcement of consumer protection laws [Электронный ресурс] / Европейский Парламент и Совет // Official Journal L 337 , 18/12/2009 P. 0011 – 0036. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:337:0011:0036:En:PDF>
7. Directive 2009/140/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 amending Directives 2002/21/EC on a common regulatory framework for electronic communications networks and services, 2002/19/EC on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities, and 2002/20/EC on the authorization of electronic communications networks and services Text with EEA relevance [Электронный ресурс] // Official Journal L 337 , 18/12/2009 P. 0037 – 0069. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:337:0037:0069:EN:PDF>